

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME,
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED,
DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) - deel Noord' en houdende de gedeeltelijke opheffing van de beschermde dorpsgezichten 'Hoeve Hooghof met zijn omgeving' en 'Hoeve Hooghof: uitbreiding omgeving' te Asse (Zellik)

Samenvatting

Goedkeuring van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) - deel Noord', na advies Raad van State.

Het advies van de Raad van State is ontvangen op 1 maart 2024 en geeft geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties. In de stedenbouwkundige voorschriften werd in artikel 3.3 een verduidelijking toegevoegd om de leesbaarheid te vergroten, hetgeen geen inhoudelijke wijziging inhoudt. Daarnaast werden drie passages in de toelichtingsnota verduidelijkt. Ook deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de inhoudelijke opties van het plan.

Het geïntegreerde planningsproces Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) – deel Noord heeft twee overkoepelende plandoelstellingen en vier concrete plandoelstellingen. Naast de uitvoering van het ruimtelijk beleid in Vlaanderen en het streven naar een maatschappelijk verantwoorde kosten/baten verhouding, wordt door het herinrichten van de RO-noord ingezet op leesbaarheid en verkeerveiligheid, het verhogen van de leefbaarheid in de omgeving rond de RO-noord, het opheffen van de barrièrewerking van de RO-noord voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer om de multimodale bereikbaarheid van de regio te verhogen en het verbeteren van de groene, blauwe en ecologische verbindingen.

Deze doelstellingen zijn vertaald in het grafisch plan waarbij naast bestemmingen in functie van de wegeninfrastructuur ook openruimtebestemmingen in functie van de groenblauwe dooradering ingegeven vanuit de vernieuwde en nieuwe ecologische verbindingen over en onder de Ring in de omgeving van de RO werden opgenomen. Voor de leesbaarheid werd gewerkt met 3 deelplannen: deelplan 1 Zone Wemmel, deelplan 2 Zone Vilvoorde en deelplan 3 Zone Zaventem. In de voorschriften van het GRUP wordt ook opgenomen dat in functie van de realisatie van de wegeninfrastructuur kan gewerkt worden met deelprojecten.

Het plan legt de daarvoor noodzakelijke bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan wijzigt ook de afbakening van de beschermde dorpsgezichten “Het Hooghof met zijn omgeving” te Asse (Zellik) en “Hoeve Hooghof: uitbreiding omgeving” te Zellik beperkt in functie van de realisatie van de bestemmingen voorzien in het ontwerp-GRUP.

Het planproces verliep in nauw overleg met de lokale besturen en de betrokken administraties, met een sterk participatief traject met de verschillende stakeholders.

Na de definitieve goedkeuring wordt het besluit van de Vlaamse Regering gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het plan treedt in werking veertien dagen na de publicatie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling OD 3. Gebiedsontwikkeling met sterke gebiedscoalities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 18 mei 2018 keurde de Vlaamse Regering de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor het GRUP “Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) - deel Noord” goed (VR 2018 1805 DOC.0488).

Op 23 april 2021 werd verslag uitgebracht van het tot dan toe gevoerde planningsproces en een eerste loop van onderzoeken, met een doorblik naar de publieke raadpleging over de scopingnota 2 (VR 2021 2304 MED.0141).

Op 15 juli 2022 werd verslag uitgebracht aan de Vlaamse Regering van het tot dan toe gevoerde planningsproces, met een doorblik naar het op te maken voorontwerp GRUP (VR 2022 1507 MED.0300).

Het ontwerp GRUP werd voorlopig vastgesteld door de Vlaamse Regering op 31 maart 2023 (VR 2023 3103 DOC.0358).

Het openbaar onderzoek over het ontwerp-GRUP werd georganiseerd van 2 mei 2023 tot en met 30 juni 2023.

De Vlaamse Regering heeft op 17 november 2023 beslist de termijn voor de definitieve goedkeuring te verlengen met 60 dagen (VR 2023 1711 DOC.1527-1).

De Vlaamse Regering heeft de definitieve vaststelling van het GRUP op 26 januari 2024 principieel goedgekeurd en het advies van de Raad van State ingewonnen.

De Raad van State afdeling Wetgeving bracht op 1 maart 2024 het advies nummer 75.508/16 uit.

Nu wordt het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorgelegd aan de Vlaamse regering om definitief te worden goedgekeurd. Na de definitieve goedkeuring volgt de publicatie van het goedkeuringsbesluit in het Belgisch Staatsblad.

2. INHOUD

A. PROCEDURE GEÏNTEGREERD PLANPROCES

De Vlaamse Regering keurde op 18 mei 2018 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor het GRUP "Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord" goed (VR 2018 1805 DOC.0488).

Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 1 juni tot en met 30 juli 2018. Er werden verschillende publieke participatiemomenten georganiseerd onder de vorm van 3 infomarkten: op 9 juni 2018 in Wemmel, op 16 juni 2018 in Zaventem en op 23 juni 2018 in Vilvoorde. Er werden 144 inspraakreacties ontvangen, waarvan 36 adviezen door volgende instanties: SARO, provincie Vlaams-Brabant, Grimbergen, Kraainem, Meise, Merchtem, Steenokkerzeel, Zaventem, Machelen, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Sint-Lambrechts-Woluwe, Brussel, Oudergem, Jette, Vorst, Watermaal-Bosvoorde, Infrabel, Departement Landbouw & Visserij, Fluxys, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Agentschap Innoveren & Ondernemen, Sport Vlaanderen, Agentschap Natuur & Bos, Agentschap Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Landmaatschappij, De Vlaamse Waterweg, Toerisme Vlaanderen, Vlaams Bouwmeester, Agentschap Zorg en Gezondheid, Elia, Leefmilieu Brussel, Brussel Mobiliteit, Brussels Bouwmeester. SARO bracht advies uit op 27 juni 2018.

Op basis van de inspraak op de startnota en de daaropvolgende ontwikkeling van alternatieven en varianten werden door het planteam verwerkt in scopingnota 1. Deze scopingnota werd, met de bijbehorende procesnota 2 gepubliceerd op 4 juli 2019.

Nadat er verslag werd uitgebracht van het tot dan toe gevoerde planningsproces en een eerste loop van onderzoeken, met een doorblik naar de publieke raadpleging over de scopingnota 2, werd deze scopingnota, samen met de bijhorende procesnota 3, gepubliceerd op 7 mei 2021. Gezien de ontwikkeling van alternatieven en varianten en een eerste trechtering daarvan na de eerste loop van onderzoek, is een nieuwe publieke raadpleging georganiseerd over de inhoud van scopingnota 2 van 25 mei 2021 tot en met 23 juli 2021. Er werden 5 publieke, digitale participatiemomenten georganiseerd: 31 mei 2021 een plenaire sessie over de verschillende zones heen, 1 juni 2021 voor zone Wemmel, 3 juni 2021 voor zone Vilvoorde, 4 juni voor zone Zaventem en 7 juni 2021 opnieuw een plenaire sessie over de verschillende zones heen. Er werden 708 inspraakreacties ontvangen, waarvan 30 adviezen en 3 petitie's. Er werd advies uitgebracht over de scopingnota 2 door volgende instanties: SARO, SALV, SERV, provincie Vlaams-Brabant, Asse, Grimbergen, Kraainem, Meise, Steenokkerzeel, Zaventem, Machelen, Vilvoorde, Wemmel, Jette, Brussel, NMBS, Infrabel, Departement Landbouw & Visserij, Agentschap Innoveren & Ondernemen, Agentschap Wegen & Verkeer, Sport Vlaanderen, Agentschap Natuur & Bos, Agentschap Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Milieumaatschappij (lucht en water), de Vlaamse Landmaatschappij, De Vlaamse Waterweg, Agentschap Zorg en Gezondheid, OVAM, Elia, Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De gemeenten Wezembeek-Oppem, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe en Kraainem brachten een gezamenlijk advies uit. SARO bracht advies uit op 7 juli 2021.

Op basis van deze inspraak werd de scopingnota 3 uitgewerkt. Deze werd, samen met de procesnota 4, gepubliceerd op 1 februari 2022.

In bijlage bij procesnota's 2 en 4 is een overzicht gegeven van de inspraakreacties op de startnota en scopingnota 2 en is voor de inspraakreacties aangegeven welke verwerking er werd aan gegeven in scopingnota 3.

Op 15 juli 2022 werd verslag uitgebracht aan de Vlaamse Regering van het tot dan toe gevoerde planningsproces, met een doorblik naar het op te maken voorontwerp GRUP (VR 2022 1507 MED.0300). In deze mededeling is ook weergegeven op welke wijze gekomen is tot de gekozen combinatie van

alternatief en varianten en de openruimtebestemmingen die vertaald zijn in het GRUP. Deze motivatie werd ook opgenomen in de toelichtingsnota van het voorontwerp-GRUP.

De opmaak van het voorontwerp GRUP is niet alleen voorafgegaan door een participatietraject, maar ook door een aantal onderzoeken die op een geïntegreerde manier zijn verlopen, met name het onderzoek naar de milieueffecten, de externe veiligheid, de maatschappelijke kosten en baten en de verkeersveiligheid, het futureproofonderzoek en het ontwerpend onderzoek.

De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) - deel Noord' vond plaats op 17 oktober 2022. Volgende instanties waren aanwezig of brachten een schriftelijk advies uit over het voorontwerp-GRUP: Asse, Grimbergen, Jette, Kraainem, Machelen, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Lambrechts-Woluwe, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Hoeilaart, Brussel, provincie Vlaams-Brabant, Agentschap Onroerend Erfgoed, Departement Landbouw en Visserij, Vlaamse Landmaatschappij, Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen, Sport Vlaanderen, Elia, Fluxys, OVAM, Agentschap voor Natuur en Bos, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vlaamse Milieumaatschappij (water en lucht), NMBS, Service Public de Wallonie – Mobilité et Infrastructures, Brussel Mobiliteit, Leefmilieu Brussel, perspective.brussels en urban.brussels. Er werd een laattijdig advies uitgebracht door de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer - Directoraat-generaal Luchtvaart.

De plenaire vergadering heeft globaal de planopzet zoals opgenomen in het voorontwerp GRUP onderschreven. In het voorwaardelijk negatief advies van het departement Landbouw en Visserij werden bepaalde uitgangspunten en specifieke aspecten in vraag gesteld. De gemeenten Jette, Sint-Agatha-Berchem en de aanwezige administraties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stelden de uitgangspunten of specifieke aspecten van de planopzet evenwel in vraag.

Op 31 maart 2023 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) - deel Noord' voorlopig vastgesteld en de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, belast met het organiseren van een openbaar onderzoek.

Het openbaar onderzoek werd georganiseerd van 2 mei 2023 tot en met 30 juni 2023. In het kader van het openbaar onderzoek werden er 2 algemene digitale infosessies georganiseerd op maandag 15 mei 2023, enerzijds voor bedrijven en anderzijds voor het brede publiek. Daarnaast werden 4 fysieke infomarkten georganiseerd op dinsdag 16 mei 2023 in Kraainem, dinsdag 23 mei 2023 in Machelen, donderdag 25 mei 2023 in Asse en dinsdag 30 mei 2023 in Wemmel. Op vraag van de gemeente Zaventem werd op dinsdag 20 juni 2023 nog een infomarkt georganiseerd in Zaventem. In totaal werden 434 reacties ontvangen, waaronder adviezen van de gemeente Asse, de gemeente Kraainem, de gemeente Merchtem, de gemeente Steenokkerzeel, de gemeente Hoeilaart, de gemeente Wemmel, de gemeente Meise, de gemeente Dilbeek, de gemeente Grimbergen, de gemeente Zaventem, de gemeente Sint-Agatha-Berchem, de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, de stad Vilvoorde, de gemeente Jette, de Provincie Vlaams-Brabant, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Bouwmeester van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Milieumaatschappij (water), het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, Fluxys Belgium, Toerisme Vlaanderen, het Agentschap Zorg en Gezondheid, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn, de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, Infrabel, Elia, en 3 petitie's.

Het Team Omgevingseffecten heeft als lid van het planteam voor het aspect Externe Veiligheid gezorgd voor een continue kwaliteitsbewaking van het ruimtelijk veiligheidsrapport. De beoordeling is opgenomen in bijlage bij Bijlage VIII RVR. Het Team Omgevingseffecten heeft op 27 november 2023 de kwaliteit van het ruimtelijk veiligheidsrapport in het kader van de opmaak van het Gewestelijk RUP 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) – deel noord' als goed beoordeeld.

Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft op 22 december 2023 de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets goedgekeurd. Het Team Omgevingseffecten heeft als lid van het planteam voor het aspect Milieueffectrapportage gezorgd voor een continue kwaliteitsbewaking van het planmilieueffectrapport. De beoordeling is opgenomen in bijlage bij Bijlage V Plan-MER. Het team omgevingseffecten heeft op 8 januari 2024 geoordeeld dat de kwaliteit van het plan-MER, met de bijhorende passende beoordeling en verscherpte natuurtoets als voldoende wordt beoordeeld.

Op 17 november 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist om de termijn, om over te gaan tot definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0)- deel Noord', te verlengen met zestig dagen.

De Vlaamse Regering heeft de definitieve vaststelling van het GRUP op 26 januari 2024 principieel goedgekeurd en het advies van de Raad van State ingewonnen.

De Raad van State afdeling Wetgeving bracht op 1 maart 2024 het advies nummer 75.508/16 uit.

B. INHOUD VAN HET GRUP

Voor het plan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) - deel Noord' werden de onderstaande vier specifieke plandoelstellingen geformuleerd in de toelichtingsnota:

- Plandoelstelling 1: Het herinrichten van oude en verouderde infrastructuur volgens het principe van het scheiden van doorgaand en lokaal verkeer om op die manier te komen tot een beter leesbare, meer logische, en verkeersveiligere infrastructuur met minder incidenten en een verbeterde doorstroming.
- Plandoelstelling 2: Het verhogen van de leefbaarheid rond de R0 door rekening te houden met aspecten van leefkwaliteit in de omgeving zoals geluid, lucht, gezondheid, klimaat, biodiversiteit, water, etc. In de nabijgelegen dorpskernen streven we o.a. naar de vermindering van het sluipverkeer dankzij de herinrichting van de R0.
- Plandoelstelling 3: Bij de herinrichting van de R0 worden over, onder en langs de R0 bepaalde potenties voor fietsverkeer en openbaar vervoer mee ontwikkeld. Oversteken en onderdoorgangen worden veiliger en multimodaal gemaakt, en bijkomende verbindingen en/of doorstromingsmaatregelen voor zachte weggebruikers en openbaar vervoer worden voorzien. De barrièrewerking van de Ring voor voetgangers, fietsers, en openbaar vervoer wordt verminderd om op die manier de multimodale bereikbaarheid van de regio te verhogen.
- Plandoelstelling 4: Over het hele plangebied wordt ingezet op de landschappelijke inpassing van de infrastructuur in de omgeving (zowel R0 als onderliggende wegen) om de ruimtelijke en landschappelijke barrièrewerking van de Ring te verminderen en zo de leefbaarheid in de onmiddellijke omgeving te verbeteren en bij te dragen tot het herstel en de versterking van de groene, blauwe en ecologische verbindingen. Zo zal de barrièrewerking van de Ring niet alleen voor de mens, maar ook voor de natuur en de dieren verminderen.

Naast de vier specifieke plandoelstellingen werden er twee algemeen overkoepelende plandoelstellingen geformuleerd. Plandoelstelling 5 stelt een maatschappelijk verantwoorde kosten/baten verhouding voorop. Een overheid dient immers altijd rekening te houden met de maatschappelijke kosten-baten verhouding van plannen en projecten. Daarnaast dient het GRUP het ruimtelijk beleid op Vlaams niveau (Plandoelstelling 6).

In het ontwerp GRUP zijn deze plandoelstellingen doorvertaald in het grafisch plan dat omwille van de leesbaarheid is opgesplitst in drie deelplannen:

- Deelplan 1: omvat zone Wemmel - tussen en met inbegrip van de verkeerswisselaar R0 x E40 in Groot-Bijgaarden en de verkeerswisselaar R0 x A12 in Strombeek-Bever en een deel van de toeleidende snelwegen.

- Deelplan 2: omvat zone Vilvoorde - tussen de verkeerswisselaar R0 x A12 in Strombeek-Bever en de verkeerswisselaar R0 x E19 in Machelen.
- Deelplan 3: omvat zone Zaventem - tussen en met inbegrip van de verkeerswisselaar R0 x E19 in Machelen en de verkeerswisselaar R0 x E40 in Sint-Stevens-Woluwe en een deel van de toeleidende snelwegen.

De drie deelplannen omvatten alle noodzakelijke herbestemmingen om tot de realisatie van de herinrichting van de R0-noord over te gaan, met inbegrip van niet alleen de landschappelijke en functionele inpassing van de weg, maar ook met inbegrip van de herbestemmingen in functie van het groenblauwe netwerk waardoor de ecologische verbindingen over, onder en langs de R0-noord kunnen functioneren in een netwerk. Hierbij wordt in deze specifieke context ca. 26 ha herbevestigd agrarisch gebied (HAG) omgezet naar andere bestemmingen (bos, natuur, overig groen en zone voor infrastructuur). Deze zones zullen ook kunnen gebruikt worden als compensatiegebieden (bos- en natuurcompensaties). Tegelijk wordt ca. 90 ha agrarisch gebied (gewestplan) herbevestigd als (bouwvrij) agrarisch gebied (BAG) en wordt als compensatie ook ca. 18,4 ha groengebied (parkgebied en buffergebied) herbestemd naar BAG. Grote werfzones die nodig zijn voor het uitvoeren van de werken worden eveneens opgenomen in dit plan.

Samen met dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan worden ook twee beschermingsbesluiten gedeeltelijk opgeheven en wordt flankerend beleid vastgelegd. Hiervoor worden 2 bijkomende beslispunten opgenomen in voorliggende nota.

Het geheel van opmerkingen, adviezen en bezwaren wordt besproken in het ontwerp-besluit houdende de definitieve vaststelling.

Op basis van de in de loop van het openbaar onderzoek uitgebrachte adviezen, bezwaarschriften en opmerkingen zijn volgende aanpassingen doorgevoerd aan het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften ten opzichte van ontwerp-GRUP:

- Het 'gebied voor landschappelijke en functionele inpassing van de infrastructuur (artikel 3)' werd waar mogelijk ingeperkt. Deze inperking gebeurde op basis van een aantal principes, die bijkomend beschreven werden in de toelichtingsnota, om zo de mogelijke impact op privé-percelen te beperken.
- Er werden 2 werfzones (artikel 10) uit het plan gehaald nl. een bebouwde zone tussen de Zenne en de Schaarbeeklei te Vilvoorde en een perceel ingenomen door een vijver in Groot-Bijgaarden. Het bleek weinig realistisch om deze percelen effectief in te zetten als werfzone.
- 4 werfzones (artikel 10 - 3 in Grimbergen en 1 in Asse) werden ingeperkt naar aanleiding van een aanvulling van de beoordeling van de werfzones in het plan-MER.
- De overslagzone op de site van Forges de Clabecq werd geschrapt. Er waren nog teveel vragen bij het tijdig realiseren van deze site als overslagzone (verleggen van de Zenne, ontsluiting van de site, tijdelijke karakter van de site...). In de buurt van het plangebied bevinden zich reeds meerdere sites die potentieel als overslagzone kunnen worden aangewend in functie van de aanleg van de wegeninfrastructuur.
- Voor een aantal percelen tussen de Pastoriestraat en de Oude Jetseweg werd de herbestemming naar natuurgebied gewijzigd in gemengd open ruimtegebied, aansluitend met de andere gemengd open ruimtegebieden in de onmiddellijke omgeving ervan.
- Er werden een aantal percelen uit het grafisch plan geschrapt. Deze herbestemming van deze percelen blijken niet noodzakelijk voor de realisatie van de plandoelstellingen:
 - Een zonevreemde woning in de Pastorijstraat te Asse die opgenomen was in natuurgebied
 - Een aantal percelen opgenomen in natuurgebied te Zellik
 - Een aantal percelen opgenomen in gemengd open ruimtegebied te Wemmel
 - Een deel van de berm van de Antwerpselaan opgenomen als parkgebied in Grimbergen
 - Een perceel ten zuiden van de Hermeslaan tussen het bestaande bedrijf aan de Leopold III-laan en de bedrijfvenzone Keiberg opgenomen als parkgebied en werfzone

- Een aantal materiële vergissingen zoals bv. de aanpassing van de grens ten opzichte van een afbakening opgenomen in het GRUP VSGB in Zaventem, een deel van het woongebied dat opgenomen was als bosgebied in Kraainem, ...
- Het reservatiegebied wegeninfrastructuur werd behouden. De stedenbouwkundige voorschriften en de toelichtende kolom werden aangevuld en verder verduidelijkt i.f.v. de beoogde infrastructuur. Het gebied wordt bestemd in functie van een openbare verbindingsweg van het nieuwe op- en afrittencomplex 7a richting de Keizerin Charlottelaan. Er wordt aangegeven dat onderzocht kan worden of deze weg kan aansluiten aan op de reeds gerealiseerde verbinding in op grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de private weg die op 26 juni 2023 werd vergund door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar voor het deel gelegen op Vlaams grondgebied. Voor het gebruik van deze private weg als openbare weg zal in elk geval een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag noodzakelijk zijn.
- De bestaande spoorwegen werden uit het grafisch plan gehaald en behouden hun aanduiding zoals voorzien op het gewestplan.
- Er zijn beperkte aanvullingen en aanpassingen gebeurt in artikel 1, artikel 2, artikel 3, artikel 4, artikel 5, artikel 6, artikel 7, artikel 8 en artikel 10.
- In de toelichtende kolom van de stedenbouwkundige voorschriften werden op verschillende plaatsen handvaten aangereikt voor de bepaling 'indien technisch en ruimtelijk haalbaar'.

Verder werd naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen, bezwaarschriften en opmerkingen de beoordeling van de stikstofdepositie in de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets (opgenomen in het plan-MER) nader onderbouwd rekening houdend met de recentste en meeste nauwkeurigere model dat tijdens de planprocedure ter beschikking kwam, met name het AtmoStreet model (2030), de BAU2030-kaart en met de interpretatie in het "INEOS"-arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 20 juli 2023. In de nader onderbouwde passende beoordeling en verscherpte natuurtoets worden de eerder vastgestelde resultaten, dat er betekenisvolle negatieve effecten verwacht worden t.h.v. het Laarbeekbos en geen betekenisvolle negatieve effecten en geen onvermijdbare en onherstelbare schade t.a.v. het Floordambos worden verwacht, bevestigd. Bijkomend zijn de omliggende SBZ-H en VEN-gebieden in detail beschreven, waarbij naar voor komt dat in het Zoniënwoud ter hoogte van knoop Leonard, de Zuunvallei, Kravaal- Herenboscomplex, de Bossen van Aa, Kollintenbos, 's Gravenbos en Driesbos enerzijds en Kesterbeek, Lareveld anderzijds en Hellebos, Snijselsbos, Vossekot en Driebunders ook mogelijk betekenisvolle negatieve effecten optreden en dat hiervoor een milderende maatregel noodzakelijk is. De stedenbouwkundige voorschriften en de nota flankerend beleid werden op basis van deze nadere onderbouwing gewijzigd. Net zoals voor Laarbeekbos wordt nu ook voor bovenstaande beschermde natuurgebieden voorzien in een lokale snelheidsverlaging op het meest nabije snelwegsegment ten opzichte van het natuurgebied in kwestie nl:

- Laarbeekbos (R0-noord)
- Zoniënwoud (E411)
- Zuunvallei (R0-west)
- Kravaalbos/Herenbos (E40-west)
- Bossen van Aa/Gravenbos en Hellebos/Snijselsbos (E19).

Daarnaast werden de toelichtingsnota, plan-MER, MKBA... beperkt aangevuld. Het gaat hier om verdere verduidelijkingen (o.a. gecoördineerde kaart in functie van de opgenomen open ruimtebestemmingen, toevoegen disclaimer voor figuren, beoordeling werfzones in de discipline landschap, materiële fouten, spellingsfouten, vergeten woorden, inconsequenties, verwijzingen).

C. GEDEELTELIJKE OPHEFFING VAN BESCHERMINGSBESLUITEN

Samen met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan worden ook twee beschermingsbesluiten gedeeltelijk opgeheven door de Vlaamse Regering. Het gaat over:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 1983 tot bescherming als monument en als dorpsgezicht van 'Het Hooghof met omgeving' te Asse (Zellik).
- Het koninklijk besluit van 18 juli 1980 tot bescherming als dorpsgezicht van 'Hoeve Hooghof: uitbreiding omgeving' te Asse (Zellik).

Deze beschermingsbesluiten worden gedeeltelijk opgeheven omwille van het algemeen belang. De gedeeltelijke opheffing van de bescherming als dorpsgezicht van de delen van kadastrale percelen en openbaar domein die worden ingenomen door weginfrastructuur: respectievelijk te Asse, 30N (deel), 33B5 (deel), 26N (deel), 33D5 (deel) en delen van het openbaar domein en ook te Asse, 33A5 (deel), 33E2 (deel), 33C2 (deel) en delen van het openbaar domein. De beschermde dorpsgezichten worden gedeeltelijk opgeheven omwille van het algemeen belang. Om de geplande werken aan de Ring R0 rond Brussel volgens de gestelde plandoelstellingen te kunnen uitvoeren, wordt een smalle strook van de beschermde dorpsgezichten ingenomen. De gegevens vermeld in artikel 6.2.5 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn opgenomen in bijlage XIII van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

D. NOTA FLANKEREND BELEID

In het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werden alle aannames, preventieve maatregelen en milderende maatregelen die ruimtelijk vertaalbaar zijn, verankerd in het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften. Enkele aannames, preventieve maatregelen en milderende maatregelen zijn niet ruimtelijk vertaalbaar. Hiervoor wordt flankerend beleid voorgesteld dat deze maatregelen op planniveau vastlegt.

Dit wil zeggen dat deze maatregelen geïmplementeerd moeten worden minstens gelijktijdig met de realisatie van het project. Het gaat hier over:

- De vaststelling van de snelheid op de stedelijke ringweg op 70 km/u
- De implementatie van een snelheidsafbouw in de omgeving van de verkeerswisselaars langsheen het noordelijke deel van de R0

In het kader van het onderzoek is vastgesteld dat een harmonisering van de verschillende snelheidsregimes in (de omgeving van) de verkeerswisselaars R0/E40 in Groot-Bijgaarden, R0/A12, R0/E19 en R0/E40 in Sint-Stevens-Woluwe zich opdringt. Op vandaag komen in de verkeerswisselaars immers verschillende wegcategorieën samen met elk een eigen snelheidsregime. Deze snelheidsregimes zijn:

- De toelidende radiale snelwegen (bestaande toestand):
 - A3/E40 en A12 hebben een snelheidsregime van 120 km/u
 - A1/E19 en A10/E40 hebben een snelheidsafbouw aan de verkeerswisselaar met een snelheidsregime van 90 km/u
- De R0 heeft een snelheidsregime van 100km/u (90 km/u op het viaduct van Vilvoorde)
- Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de intentie om de stadswegen op haar grondgebied mogelijk naar een snelheidsregime van 50 km/u te brengen.

Vanuit dit gegeven is het zinvol om de snelheden te harmoniseren vanuit de toelidende radiale snelwegen richting de verkeerswisselaars R0/E40 in Groot-Bijgaarden, R0/A12, R0/E19 en R0/E40

in Sint-Stevens-Woluwe: een snelheidsafbouw voorzien op de radiale toeleidende snelwegen, zodanig dat de getrapte snelheidsafbouw is bereikt bij de overgang tussen de toeleidende radiale snelwegen met enerzijds de R0 en anderzijds de stadswegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit wil zeggen dat de snelheidsafbouw op de radiale snelwegen afbouwt naar 90 km/u, zodoende de volgende getrapte afbouw te hebben bij de uitvoering naar de verbindingbogen van de verkeerswisselaars, welke een ontwerpsnelheid van 70km/u hebben. Voor de invalswegen naar Brussel dient vanuit de toeleidende radiale snelwegen (op 90km/u) ook de verdere afbouw aangezet te worden naar (eventuele) andere snelheidsregimes zoals 70 km/u of de afbouw naar 50 km/u mogelijk te worden gemaakt.

De uitvoering van de snelheidsbeperking wordt opgevangen binnen de bestaande kredieten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.

- Maatregelen die werden opgenomen als plangeïntegreerde maatregelen:
 - o Kern Zellik vrijwaren van doorgaand verkeer (N-Z en O-W): verkeersremmende maatregelen
 - o Ontsluiting bedrijvzones Groot-Bijgaarden/Zellik:
 - Realisatie lokale verbinding voor de bedrijvzones Maalbeek en zone Noord
 - Knips Raymond Pelgrims De Bigardlaan + Frans Schachtstraat om gebruik nieuwe lokale verbinding bedrijvzones te verplichten (uitzondering voor gemeentediensten, openbaar vervoer en hulpdiensten)
 - o Verkeersremmende maatregelen N277 en N276
 - o Realiseren van een lokale verbinding tussen Zaventem en Sint-Stevens-Woluwe

- Desgevallend, een snelheidsverlaging op het meest nabije snelwegsegment ten opzichte van het natuurgebied in kwestie nl.:
 - o op de R0 Noord (Laarbeekbos)
 - o op de E411 (Zoniënwood)
 - o op de R0 west (Zuunvallei)
 - o op de E40 west (Kravaalbos/Herenbos)
 - o op de E19 (Bossen van Aa/Gravenbos en Hellebos/Snijsselsbos)

In de stedenbouwkundige voorschriften van het gebied voor landschappelijke en functionele inpassing van wegeninfrastructuur wordt opgenomen dat bijkomende stikstofdepositie ter hoogte van voormelde natuurgebieden niet van die aard mag zijn dat zij op zichzelf of in combinatie met andere plannen en projecten een betekenisvolle impact heeft voor het betrokken beschermingsgebied, zo nodig door het treffen van milderende maatregelen.

In de toelichting bij de stedenbouwkundige voorschriften wordt verduidelijkt dat het bewijs dat de bijkomende stikstofdepositie geen significante gevolgen voor het betrokken beschermingsgebied mag genereren, moet worden geleverd door objectieve gegevens die betrekking hebben op de relatie tussen desgevallend de toename van de stikstofdepositie, de kritische depositiewaarde van het betrokken beschermingsgebied, de staat van instandhouding ervan alsook de concrete instandhoudingsdoelstellingen die voor het stikstofgevoelige habitattypen in kwestie werden vastgesteld.

Specifiek voor de voormelde natuurgebieden wordt conform het plan-MER in het flankerend beleid verankerd dat er in een lokale snelheidsverlaging wordt voorzien indien op projectniveau een betekenisvolle impact wordt verwacht en uit de individuele beoordeling op projectniveau blijkt dat er geen andere milderende maatregelen mogelijk zijn.

Voornoemde maatregelen worden meegenomen in de omgevingsvergunningsaanvraag voor de herinrichting van de ring rond Brussel – deel noord en in elk geval gerealiseerd ten laatste gelijktijdig met de realisatie van de overeenkomende fase van de werken.

E. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State afdeling Wetgeving heeft op 1 maart 2024 advies 75.508/16 uitgebracht over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord'.

Met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

De Raad stelt vast dat artikelen 2 en 3 en de bijbehorende bijlage Ib van het ontwerp van besluit, in verband met erfgoed, geen reglementair karakter hebben. Bijgevolg heeft de Raad deze onderdelen niet verder onderzocht.

De Raad stelt vast dat met het onderscheid tussen de verordenende en niet-verordenende delen van het ruimtelijk uitvoeringsplan niet steeds op een zorgvuldige wijze wordt omgegaan, nu de toelichtingsnota bij het plan soms bepalingen bevat die, door de aangelegenheid waarop ze betrekking hebben en door de wijze waarop ze zijn geformuleerd, kennelijk bedoeld zijn om een verordenend karakter te hebben.

De toelichtingsnota werd in overeenstemming met deze opmerking aangepast door de toelichtende kolom bij het artikel 3.3, vijfde lid, het artikel 3.5, derde lid en het artikel 3.5, vierde lid te herformuleren zodat het toelichtend karakter nu volkomen duidelijk is.

De Raad adviseert om het ontwerp op dit vlak aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen. Dit onderzoek werd uitgevoerd en heeft geen bijkomende toelichtende elementen opgeleverd die schijnbaar een verordenend karakter kunnen hebben zodat dit onderzoek geen andere aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften of aan de toelichtingsnota vereist.

De Raad stelt tenslotte dat voor artikel 3.3, derde lid, van de stedenbouwkundige voorschriften dat aanvangt aan met "De bepalingen van artikel 3.3. zijn niet van toepassing" moet verduidelijkt worden.

In navolging van deze opmerking van de Raad van state is in artikel 3.3, derde lid de volgende verduidelijking toegevoegd:

"De bepalingen van het eerste en tweede lid van artikel 3.3. zijn niet van toepassing (...).

De Raad stelt tenslotte vast dat de 'symbolische aanduiding in overdruk' van artikel 15 niet voorzien is van een specifieke benaming.

In navolging van het advies is in artikel 15 de naam "Courdent" toegevoegd aan het artikelnummer.

Het advies van de Raad van State geeft geen aanleiding tot aanpassingen van het ontworpen besluit en evenmin tot aanpassingen van de verordende delen van het plan, met uitzondering van een verduidelijking in artikel 3.3 van de stedenbouwkundige voorschriften, die geen inhoudelijke gevolgen heeft. In de toelichtingsnota worden, in overeenstemming met het advies, beperkte tekstaanpassingen doorgevoerd zodat duidelijk is dat de betrokken tekstfragmenten een louter toelichting betreffen en geen verordenend karakter hebben.

Het advies geeft dus geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties in het GRUP.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan worden bestemmingswijzigingen doorgevoerd die aanleiding kunnen geven tot een kapitaal- of gebruikersschadevergoeding.

De Vlaamse Landmaatschappij is belast met de behandeling van aanvragen voor dergelijke compensaties en ontvangt jaarlijks een bijzondere dotatie van het Vlaams Gewest voor de bekostiging van de compensaties.

Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §2, 1° van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist voor het GRUP.

Over de nota flankerend beleid werd op 3 maart 2023 advies gevraagd aan Inspectie van Financiën. De Inspectie van Financiën verleende op 13 maart 2023 een gunstig advies. De Inspectie van Financiën adviseert in het beslissingsvoorstel reeds uitdrukkelijk te vermelden dat de snelheidsbeperkende maatregelen reeds worden opgevangen binnen de bestaande kredieten (zoals ook opgenomen als bijlage XIV). Dit werd toegevoegd in voorliggende nota. In het advies werd tevens gevraagd om in deze nota aan de Vlaamse Regering te verduidelijken welke middelen nu reeds zijn voorzien voor de verschillende maatregelen (cfr. punt 1 van bijlage XIV). Er werden momenteel in deze planfase nog geen middelen voorzien. In een volgende fase, waarbij het project verder uitgewerkt wordt in een of meerdere omgevingsvergunningsaanvragen, zal een dossier worden voorgelegd inzake de nodige middelen binnen de projectscope van De Werkvennootschap en zal dit vergezeld worden van een meerjarig investeringsplan zodat duidelijk is wat de gevolgen zijn op andere dossiers indien men middelen moet compenseren.

Over de nota flankerend beleid werd op 15 maart 2023 advies gevraagd aan het kabinet van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, wonen en Onroerend Erfgoed. Het begrotingsakkoord werd verleend op voorwaarde dat de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten en niet kan leiden tot een budgettaire meervraag. De nota flankerend beleid werd hierop aangepast.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het besluit houdende definitieve goedkeuring van het GRUP wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de website van het departement Omgeving. Het besluit wordt betekend aan de gemeenten Asse, Dilbeek, Grimbergen, Kraainem, Machelen, Meise, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem en de provincie Vlaams-Brabant.

Gezien het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een gedeeltelijke opheffing inhoudt van beschermingsbesluiten voor een beschermd monument en/of dorpsgezicht, zal ook een individuele kennisgeving naar de eigenaar, de blote eigenaar, de erfpachthouders, de opstalhouder en de leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen verstuurd worden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (RO) - deel Noord' en houdende de gedeeltelijke opheffing van de beschermde dorpsgezichten 'Hoeve Hooghof met zijn omgeving' en 'Hoeve Hooghof: uitbreiding omgeving' en aan de volgende bijhorende bijlagen:
 - Bijlage Ia, het verordenend grafisch plan;
 - Bijlage Ib, plannen aangepaste beschermde dorpsgezichten;
 - Bijlage II, de verordenende stedenbouwkundige voorschriften;
 - Bijlage IIIa, de toelichtingsnota - tekst;
 - Bijlage IIIb, de toelichtingsnota - kaarten;
 - Bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing, een kapitaalschadecompensatie of een gebruikerscompensatie.
 - Bijlage V, het plan-milieueffectrapport;
 - Bijlage VI, de maatschappelijke kosten-baten analyse;
 - Bijlage VII, de Verkeersveiligheidseffectbeoordeling;
 - Bijlage VIII, het Ruimtelijk Veiligheidsrapport;
 - Bijlage IX, het ontwerpend onderzoek;
 - Bijlage X, het Futureproof onderzoek;
 - Bijlage XI, de Beoordelingsnota;
 - Bijlage XII, de Ruimtelijke conceptschets gekozen alternatief en varianten;
 - Bijlage XIII, motivering gedeeltelijke opheffing van de beschermingsbesluiten;
 - Bijlage XIV, nota flankerend beleid
 - Bijlage XV: scopingnota 4 en bijlagen;
2. haar goedkeuring te hechten de gedeeltelijke opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 1983 tot bescherming van het monument en als dorpsgezicht van "Het Hooghof met zijn omgeving" te Asse (Zellik) voor wat betreft de percelen te Asse, 30N (deel), 33B5 (deel), 26N (deel), 33D5 (deel) en delen van het openbaar domein. Het plan als bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 1983 wordt vervangen door het plan 1 dat in bijlage Ib opgenomen is bij dit besluit.
3. haar goedkeuring te hechten aan de gedeeltelijke opheffing van het koninklijk besluit van 18 juli 1980 tot bescherming als dorpsgezicht van de "Hoeve Hooghof: uitbreiding omgeving" te Zellik voor wat betreft de percelen te Asse, 33A5 (deel), 33E2 (deel), 33C2 (deel) en delen van het openbaar domein. Het plan als bijlage bij het koninklijk besluit van 18 juli 1980 wordt vervangen door het plan 2 dat in bijlage Ib opgenomen is bij dit besluit.

4. haar goedkeuring te hechten aan de maatregelen opgenomen in de nota flankerend beleid (bijlage XIV) en de Vlaams minister, bevoegd voor mobiliteit, te belasten met de uitvoering van deze beslissing volgens de bepalingen in de nota flankerend beleid.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken

Lydia PEETERS